

Financiële begroting

Hendrik-Ido-Ambacht

1. Inleiding

De financiële begroting bevat een nadere toelichting op de financiële positie van de gemeente. De toelichting begint met een uiteenzetting over de ontwikkeling van de financiële positie na vaststelling van de meerjarenbegroting 2020 en verder. Vervolgens komen een aantal specifieke financiële aspecten aan de orde, zoals het totaal van baten en lasten per programma, de incidentele baten en lasten, een samenvatting van nieuwe en/of geïntensiveerde exploitatiekosten, investeringen en de reservepositie.

NB In alle financiële tabellen zijn de bedragen afgerond op duizendtallen. Hierdoor kunnen in enkele eindtellingen afrondingsverschillen ontstaan. Dit heeft geen invloed op de daadwerkelijke cijfers.

2. Ontwikkeling financiële positie

Van Meerjarenbegroting 2020 naar Meerjarenbegroting 2021

Het financiële overzicht ziet er als volgt uit:

Tabel 1

Let op: - = voordeel	2021	2022	2023	2024
Saldo meerjarenbegroting 2020	-339	-195	-195	-551
Kadernota 2021-2024	88	360	449	628
Saldo Kadernota	-251	165	254	77
Algemene uitkering	-396	-633	-382	-245
Financiering	-147	-207	-180	-223
Afval	130	130	130	130
Afval belasting extra heffing	-110	-201	-292	-292
GRD actualisatie	183	63	-7	-7
Stelpost scholen	-80	-185	-105	
Begraafplaats	-21	-79	-91	-141
Diversen	46	-7	7	-36
Toekomstige Onvoorziene Ontwikkelingen	583	591	674	760
Saldo begroting 2021-2024	-63	-363	8	23
Incidentele baten en lasten	47	203	-243	-107
Structureel en reëel resultaat	-16	-160	-235	-85

Toelichting

Algemene uitkering: Dit is de uitwerking van de meicirculaire.

Financiering: De kosten voor het aantrekken van leningen zijn een afgeleide van hetgeen in de begroting plaatsvindt. Veranderingen in de grondexploitaties en investeringen vinden hun weerslag in de financieringsbehoefte. De rente is momenteel heel erg laag, zodat de prognose voor rentekosten op nog aan te trekken geldleningen naar beneden is aangepast. En de reserve strategische investeringen fungeert ook als financieringsbron zolang besteding nog niet heeft plaatsgevonden.

Afval: De verwerkingskosten voor afval stijgen sterker dan de prijsindex waar wij in de begroting rekening mee houden. En er is op basis van actuele marktontwikkelingen rekening gehouden met lagere opbrengsten voor oud papier en karton en textiel.

Afvalheffing: De rijksbelasting wordt stapsgewijs in 3 jaar doorgerekend in het tarief. **GRD:** De verwerking van de begroting 2021 van de GRD.

Stelpost scholen: De opgenomen stelpost van de scholen 2e fase wordt 2 jaar doorgeschoven.

Begraafplaats: dit betreft een correctieboeking.

Diversen: diverse kleine aanpassingen.

Toekomstige onvoorziene ontwikkelingen: een stelpost (zie hieronder voor de berekening)

Onzekerheden	2021	2022	2023	2024
gele lijn GRD ipv -2%, -4%, -6% en -8%	270	455	710	975
Scenario 2b tov 2a SOJ aanpassing verdeelsleutels SDD herverdeling Alg. Uitk.	496	527	538	544
Corona kosten (netto = na rijksvergoeding)	pm	pm	pm	pm pm
	pm 400	pm 200	pm 100	
totaal	1.166	1.182	1.348	1.519
totaal maal 50 % kans	583	591	674	760

Uitgangspunten

Tabel 2

	2021	2022	2023	2024
Woningprognose	12.372	12.670	12.809	12.939
Inwonerprognose	31.278	32.031	32.383	32.711
Prijsstijging	1,8%	0,0%	0,0%	0,0%
Subsidies	2,2%	0,0%	0,0%	0,0%
Loonstijging	2,6%	0,0%	0,0%	0,0%
Omslagrente	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%
Kapitaallasten	Annuitair	Annuitair	Annuitair	Annuitair
Algemene uitkering (meicirculaire)	Lopende prijzen	Constante prijzen	Constante prijzen	Constante prijzen

Van realisatie 2019 naar begroting 2020 naar begroting 2021.

In navolgend overzicht worden aanmerkelijke verschillen tussen de begroting 2021 en de begroting 2020 en realisatie 2019 toegelicht. Een aanmerkelijk verschil is een verschil groter dan € 50.000 op taakveldniveau.

Tabel 3

(bedragen x € 1.000)		Realisatie Begroting Begroting Begroting Begroting				
		2019	2020	2021	2021 t.o.v. 2021 t.o.v.	2021 t.o.v.
			Tot en met		begroting	realisatie
PMA1	Sociaal, Welzijn en Educatie	R 2019	B 2020	2021	2020	2019
Taakveld Lasten per taakveld						
4.2	Onderwijshuisvesting	1.176	1.279	1.352	73	176
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.577	1.821	1.662	-159	85
5.1	Sportbeleid en activering	1.105	1.057	1.109	52	4
5.2	Sportaccommodaties	1.723	1.184	1.113	-71	-610
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.303	1.041	984	-57	-1.319
5.6	Media	512	534	546	12	34
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	510	725	477	-248	-33
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.777	2.011	1.938	-73	161
6.2	Wijkteams	1.854	1.725	1.809	84	-45
6.3	Inkomensregelingen	6.140	6.291	6.380	89	240
6.4	Begeleide participatie	1.103	1.152	1.162	10	59
6.5	Arbeidsparticipatie	644	763	682	-81	38
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	371	355	421	66	50
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	4.358	4.600	5.153	553	795
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	5.177	5.554	5.822	268	645
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-610	-404	-355	49	255
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	839	948	812	-136	-27
7.1	Volksgezondheid	1.624	1.667	1.737	70	113
Totaal lasten Sociaal, Welzijn en Educatie		32.183	32.303	32.804	501	621

Taakveld Baten per taakveld						
4.2	Onderwijshuisvesting	-20	-18	-18	0	2
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-375	-516	-407	109	-32
5.1	Sportbeleid en activering	-525	-540	-552	-12	-27
5.2	Sportaccommodaties	-74	-170	-173	-3	-99
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-654	-633	-647	-14	7
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-26	-87	-52	35	-26
6.2	Wijkteams	0	0	-1	-1	-1
6.3	Inkomensregelingen	-4.695	-4.874	-4.855	19	-160
Totaal baten Sociaal, Welzijn en Eduactie		-6.369	-6.838	-6.705	133	-336
Geraamd totaal saldo van baten en lasten Sociaal, Welzijn en Eduactie		25.814	25.465	26.099	634	285

Tabel 3

(bedragen x € 1.000)		Realisatie Begroting Begroting Begroting Begroting				
		2019	2020	2021	2021 t.o.v. 2020	2021 t.o.v. realisatie 2019
			Tot en met kadernota		begroting 2020	realisatie 2019
PMA2	Ruimtelijke ordening, economie en wonen	R 2019	B 2020	2021		
Taakveld Lasten per taakveld						
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	3.871	398	205	-193	-3.666
3.1	Economische ontwikkeling	348	427	389	-38	41
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.872	7.327	7.536	209	-336
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	64	80	82	2	18
5.5	Cultureel erfgoed	21	18	16	-2	-5
7.4	Milieubeheer	820	1.341	852	-489	32
8.1	Ruimtelijke ordening	268	344	280	-64	12
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	10.383	29.854	17.357	-12.497	6.974
8.3	Wonen en bouwen	1.090	967	1.113	146	23
Totaal lasten Ruimtelijke ordening, economie en wonen		24.737	40.756	27.830	-12.926	3.093
Taakveld Baten per taakveld						
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-4.678	-166	-109	57	4.569
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-7.872	-7.327	-7.536	-209	336
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-57	-53	-54	-1	3
7.4	Milieubeheer	-82	-320	0	320	82
8.1	Ruimtelijke ordening	-3	-22	-23	-1	-20
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-10.119	-29.825	-17.275	12.550	-7.156
8.3	Wonen en bouwen	-1.041	-607	-685	-78	356
Totaal baten Ruimtelijke ordening, economie en wonen		-23.852	-38.320	-25.682	12.638	-1.830
Geraamd totaal saldo van baten en lasten Ruimtelijke ordening, economie en wonen		885	2.436	2.148	-288	1.263

Tabel 3

		Realisatie Begroting Begroting Begroting Begroting				
		2019	2020	2021	2021 t.o.v. 2020	2021 t.o.v. realisatie 2019
		Tot en met kadernota		begroting realisatie		
PMA3	Buitenruimte	R 2019	B 2020	2021		
Taakveld Lasten per taakveld						
						20
2.1	Verkeer en vervoer	3.021	3.812	3.841	29	8:1
2.5	Openbaar vervoer	122	131	143	12	23
5.73	Openbaar groen (prog 3)	1.935	2.112	2.708	596	7:5
7.2	Riolering	2.009	2.080	2.044	-36	05
7.3	Afval	4.310	4.277	4.415	138	1:6
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	522	535	608	73	87
8.13	RO Vastgoedregistratie (prog 3)	196	196	189	-7	33
	Totaal lasten Buitenruimte	12.115	13.143	13.948	805	1.8
Taakveld Baten per taakveld						
2.1	Verkeer en vervoer	-567	-239	-243	-4	324
7.2	Riolering	-2.342	-2.404	-2.452	-48	-110
7.3	Afval	-3.954	-3.992	-4.117	-125	-163
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-603	-588	-641	-53	-38
	Totaal baten Buitenruimte	-7.466	-7.223	-7.453	-230	13
Geraamd totaal saldo van baten en lasten Buitenruimte		4.649	5.920	6.495	575	1.841

Tabel 3

(bedragen x € 1.000)		Realisatie Begroting Begroting Begroting Begroting				
		2019	2020	2021	2021 t.o.v. 2020	2021 t.o.v. realisatie 2019
		Tot en met kadernota				
PMA4	Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen	R 2019	B 2020	2021		
Taakveld Lasten per taakveld						
0.1	Bestuur	2.087	2.240	2.454	214	367
0.10	Mutaties reserves	5.953	14.315	111	-14.204	-5.842
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.604	1.111	63	-1.048	-1.541
0.2	Burgerzaken	1.073	1.090	1.139	49	66
0.4	Overhead	5.267	6.360	6.004	-356	737
0.5	Treasury	328	3.758	-376	-4.134	-704
0.61	OZB woningen	86	40	49	9	-37
0.62	OZB niet-woningen	188	162	193	31	5
0.64	Belastingen overig	19	10	12	2	-7
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	1	362	13	-347	15
0.8	Overige baten en lasten	402	216	718	502	316
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	1	0	0	0	-1
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.774	2.012	2.025	13	251
1.2	Openbare orde en veiligheid	392	477	443	-34	51
Totaal lasten Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middele		19.175	32.153	12.848	-19.303	-6.324
Taakveld Baten per taakveld						
0.1	Bestuur	-2	0		0	2
0.10	Mutaties reserves	-5.904	-2.033	-940	1.093	4.964
0.2	Burgerzaken	-393	-419	-460	-41	-67
0.4	Overhead	-251	-23	-24	-1	227
0.5	Treasury	-912	-19.072	-183	18.889	729
0.61	OZB woningen	-3.878	-3.850	-3.941	-91	-63
0.62	OZB niet-woningen	-1.580	-1.583	-1.617	-34	-37
0.64	Belastingen overig	-715	-698	-698	0	17
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-36.688	-38.278	-39.707	-1.429	-3.019
0.8	Overige baten en lasten	-169	0		0	169
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-6	0		0	6
1.2	Openbare orde en veiligheid	-25	-20	-20	0	5
Totaal baten Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middele		-50.523	-65.976	-47.590	18.386	2.933
Geraamd totaal saldo van baten en lasten Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen		-31.348	-33.823	-34.742	-917	-3.391

Toelichting:

1. Sociaal, Welzijn en Educatie

Verschil begroting 2021 t.o.v. begroting 2020:

Onderwijshuisvesting: In 2021 is meer begroot aan toegerekende salarislaster t.o.v. 2020.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken: In 2020 zijn zowel de inkomsten als de uitgaven voor Hi5 hoger begroot als gevolg van meer inkomsten door cofinanciering van derden en meer uitgaven door afname van meer producten van Hi5. Daarnaast waren in 2020 de toegerekende salarislaster hoger begroot dan in 2021.

Sportbeleid en activering: In 2021 is € 30.000 meer begroot aan toegerekende salarislaster.

Sportaccommodaties: In 2020 staat de afboeking van de boekwaarde van de toplaag van veld 2 begroot van € 51.000.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie: In 2020 waren de toegerekende salarislaster hoger begroot dan in 2021.

(Openlucht) recreatie: In 2020 stond de aanpak speelruimtes begroot voor € 250.000.

Samenkracht en burgerparticipatie: In 2020 waren kosten begroot van € 36.000 voor de realisatie van de sociale kaart app en € 148.000 voor de uitvoering van het plan van aanpak begeleiding stathouders 2020. In 2021 is € 92.000 meer begroot aan toegerekende salarislaster dan in 2020.

Wijkteams: Het verschil wordt veroorzaakt door het verschil in de begroting van de Serviceorganisatie Jeugd (jeugdteams).

Inkomensregelingen: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. Het betreft de inkomensondersteuning en uitvoeringstaken van de SDD voor inkomensregelingen.

Vanuit het rijk krijgen we meer geld voor inkomensondersteuning.

Arbeidsparticipatie: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. Het betreft hier de uitvoeringstaken van de SDD voor arbeidsparticipatie.

Maatwerkvoorzieningen (WMO): De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. Het betreft hier een hogere bijdrage voor WMO hulpmiddelen.

Maatwerkdienstverlening 18+: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. Dit betreft extra lasten voor WMO huishoudelijke hulp, Drechthopper en de WMO Begeleiding en kortdurend verblijf.

Maatwerkdienstverlening 18-: Het verschil wordt veroorzaakt door het verschil in de begroting van de Serviceorganisatie Jeugd.

Geëscaleerde zorg 18-: Het verschil wordt veroorzaakt door het verschil in de begroting van de Serviceorganisatie Jeugd (jeugdbescherming).

Volksgezondheid: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de Dienst Gezondheid en Jeugd.

Vershil begroting 2021 t.o.v. realisatie 2019:

Onderwijshuisvesting: In 2021 zijn de kapitaallasten begroot van de nieuwbouw van de Willem de Zwijgerschool en De Dukdalf voor totaal € 150.000.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken: In 2019 zijn zowel de baten als de lasten € 100.000 lager als gevolg van een lagere ontvangen specifieke uitkering voor onderwijsachterstandenbeleid. In 2019 was voor een bedrag van € 68.000 meer cofinanciering van derden ontvangen voor Hi5 dan is begroot in 2021.

Sportaccommodaties: In 2019 is het oude binnenzwembad buiten gebruik gesteld en is de boekwaarde van € 719.000 afgeboekt. De kapitaallasten in 2021 zijn € 96.000 hoger begroot, voornamelijk als gevolg van de kapitaallasten van het nieuwe binnenzwembad. In 2021 is voor de huurinkomsten van zwembad de Louwert € 99.000 meer begroot.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie: In 2019 is de boekwaarde van het Jeugdspeelpark van € 1.182.000 afgeboekt. Daarnaast zijn er in 2019 kosten gemaakt voor de renovatie van de Ridderhal, voor nieuwe dakbedekking en zonnepanelen op het Baxhuis en voor de renovatie en asbestsanering van Den Brommert.

Samenkracht en burgerparticipatie: De kosten van leefbaarheid waren in 2019 € 45.000 lager doordat bepaalde activiteiten niet zijn doorgedaan of zijn uitgelopen naar 2020. In 2019 waren de toegerekende salarislasten € 91.000 lager dan begroot in 2021.

Inkomensregelingen: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. Het betreft de inkomensondersteuning en uitvoeringstaken van de SDD voor inkomensregelingen.

Vanuit het rijk krijgen we meer geld voor inkomensondersteuning.

Begeleide participatie: De bijdrage aan Drechtwerk is in 2021 hoger dan in 2019.

Maatwerkvoorzieningen (WMO): De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. Het betreft hier een hogere bijdrage voor WMO hulpmiddelen.

Maatwerkdienstverlening 18+: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. Dit betreft extra lasten voor WMO huishoudelijke hulp, Drechthopper en de WMO Begeleiding en kortdurend verblijf.

Maatwerkdienstverlening 18-: Het verschil wordt veroorzaakt door het verschil in de begroting van de Serviceorganisatie Jeugd.

Geëscaleerde zorg 18+: In 2019 is er een afrekening ontvangen voor uitvoering beschermd wonen en opvang voor totaal € 663.000 (Dordrecht is centrum gemeente). Voor 2021 is de verwachte afrekening voorzichtig geraamd op € 400.000.

Volksgezondheid: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de Dienst Gezondheid en Jeugd. In 2019 is ingehuurd ten laste van dit taakveld.

2. Ruimtelijke ordening, economie en wonen

Vershil begroting 2021 t.o.v. begroting 2020:

Beheer overige gebouwen en gronden: In 2020 waren uitgaven (€ 115.000) en inkomsten (€ 60.000) begroot ten behoeve van planvorming woningbouw Noordoevers. De toegerekende salarislasten waren in 2020 € 53.000 hoger dan in 2021.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur: De bedragen bestaan uit de geraamde kosten en opbrengsten van de grondexploitatie Ambachtsezoo. Deze lasten en baten verschillen doordat het project in ontwikkeling is. De verschillen lopen binnen het programma budgettair neutraal.

Milieubeheer: In 2020 was een budget begroot van € 237.000 voor de uitvoering van het klimaatakkoord. In 2020 is een specifieke uitkering reductie energiegebruik ontvangen van € 320.000, dit bedrag staat zowel bij de inkomsten als de uitgaven begroot. De toegerekende salarislasten waren in 2020 € 72.000 lager begroot dan in 2021.

Ruimtelijke ordening: In 2020 waren kosten begroot van € 10.500 voor klimaatadaptatie en € 15.000 voor ontwikkelmogelijkheden van enkele percelen langs de Noordeinde. Tevens zijn in 2020 kosten begroot voor de bijdrage aan Bureau Drechtsteden van € 32.000.

Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen): De bedragen bestaan uit de geraamde kosten en opbrengsten van de grondexploitatie De Volgerlanden. Deze lasten en baten verschillen doordat het project in ontwikkeling is. De verschillen lopen binnen het programma budgettair neutraal.

Wonen en bouwen: In 2021 zijn er meer uren toegerekend dan in 2020. In 2021 zijn de inkomsten op leges bouwvergunningen € 77.000 hoger begroot dan in 2020 als gevolg van de omvangrijke grote projecten die in 2021 worden verwacht.

Vershil begroting 2021 t.o.v. realisatie 2019:

Beheer overige gebouwen en gronden: De ontbinding van de samenwerkingsovereenkomst project Noordoevers in 2019 heeft geresulteerd in extra uitgaven (€ 3.458.000) en inkomsten (€ 2.986.000). In 2019 is de boekwaarde van de gemeentewerf van € 210.000 via dit taakveld ten laste van het investeringsbudget Grotenoord-Veerweg gebracht en staat daarom zowel bij de uitgaven als de inkomsten verantwoord. In 2019 is de gemeentewerf verkocht waarbij een boekwinst van € 1.260.000 ten gunste van dit taakveld is geboekt en is een stuk grond bij WC de Schoof verkocht voor € 54.000.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur: De bedragen bestaan uit de geraamde kosten en opbrengsten van de grondexploitatie Ambachtsezoo. Deze lasten en baten verschillen doordat het project in ontwikkeling is. De verschillen lopen binnen het programma budgettair neutraal.

Milieubeheer: In 2019 waren bijdragen van derden ontvangen van € 55.000 voor de projectorganisatie Aardgasvrij en is een subsidie ontvangen van de provincie Zuid-Holland van € 27.000 voor de doorontwikkeling van een digitaal energieloket.

Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen): De bedragen bestaan uit de geraamde kosten en opbrengsten van de grondexploitatie De Volgerlanden. Deze lasten en baten verschillen doordat het project in ontwikkeling is. De verschillen lopen binnen het programma budgettair neutraal.

Wonen en bouwen: In 2019 zijn er meer omvangrijke projecten aangevraagd dan wat er begroot is in 2021.

3. Buitenruimte

Vershil begroting 2021 t.o.v. begroting 2020:

Openbaar groen: In 2021 is er € 700.000 extra geraamd waarvan een deel bestemd is voor het snoeien van bomen en een deel voor renovatie plantvakken. In 2020 waren er € 185.000 extra kosten voor Het Landje, maar deze kosten doen zich niet voor in 2021. Ook zijn er in 2021 € 50.000 meer aan salarislasten geraamd dan in 2020.

Afval: Er zijn in 2021 extra lasten begroot om de gestegen kosten van HVC te dekken. We hebben extra baten geraamd bij de afvalstoffenheffing voornamelijk vanwege het trapsgewijs doorberekenen van de afvalstoffenbelasting in de heffing gaan doorrekenen. Dat wil zeggen in 2021 voor een derde, in 2022 voor twee derde en vanaf 2023 volledig.

Begraafplaatsen en crematoria: Voor begraafplaats Waalhof stond in 2020 € 58.000 extra geraamd voor renovatie. Deze kosten komen niet terug in 2021. Vanaf 2021 gaan we een voorziening vormen voor onderhoud, de toevoeging hiervan bedraagt € 89.000. Daarnaast hebben we ook meer inkomsten geraamd conform het nieuwe beleidsplan.

Vershil begroting 2021 t.o.v. realisatie 2019:

Verkeer en vervoer: De werkelijke lasten voor groot onderhoud waren in 2019 € 934.000 lager geraamd dan in 2021. Dit komt doordat er in 2019 projecten doorgeschoven zijn naar 2020.

Daarnaast hebben we in 2019 € 40.000 meer uitgegeven dan nu geraamd voor inhuur van een verkeerskundige. De rentelasten zijn in 2021 lager geraamd door een gedaalde rente en in 2021 zijn er minder inhuurkosten geraamd dan gemaakt in 2019.

Tot slot is in 2019 de gemeentewerf verkocht. De opbrengst ten gunste van dit taakveld bedraagt ruim € 300.000.

Openbaar groen: In 2021 is er ruim € 700.000 extra geraamd dan in 2019 besteed. Een deel hiervan is bestemd voor de snoei van bomen en een deel voor renovatie plantvakken. In 2021 is er € 125.000 meer geraamd voor baggeren dan werkelijk uitgegeven in 2019. Dit komt omdat in 2019 kosten voor het baggeren zijn doorgeschoven naar 2020. Daarnaast zijn er meer kosten voor inhuur gemaakt in 2019 dan in 2021 geraamd.

Riolering: De baten in 2021 zijn hoger begroot dan werkelijk in 2018 ontvangen vanwege het toepassen van een prijsindex en areaaluitbreiding.

Afval: Er zijn meer lasten geraamd in 2021 dan werkelijk in 2019 omdat de kosten van HVC zijn gestegen. Daarnaast hadden we meer zwerfvuil lasten in 2019. Hier stond toen een bijdrage van Nedvang aan de inkomstenkant tegenover. Daarnaast hebben we minder afschrijvingslasten begroot in 2021 omdat een deel van de ondergrondse containers volledig afgeschreven zijn en we hebben lagere rentelasten doordat de rente is gedaald.

De baten in 2020 zijn hoger begroot dan werkelijk in 2019 ontvangen vanwege het toepassen van een prijsindex en areaaluitbreiding. In 2019 hadden we ook nog meer dan € 100.000 werkelijke inkomsten voor zwerfvuil vanwege een vergoeding van Nedvang. Hier stond toen ook hetzelfde bedrag aan kosten tegenover.

Begraafplaatsen en crematoria: De begrote kosten in 2021 zijn voornamelijk hoger door de hogere begrote personele lasten en doordat we in 2021 starten met afschrijven over de aangelegde drainage bij begraafplaats Achterambacht.

4. Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen

Vershil begroting 2021 t.o.v. begroting 2020:

Bestuur: De stelpost precario, welke is ingezet in de voorziening riolering is in 2020 € 100.000 lager dan in 2021. De bijdrage op dit taakveld aan Bureau Drechtsteden is hoger. De overige verschillen zijn een gevolg van de indexering van lonen en prijzen.

Mutaties reserves en voorzieningen: Het grootste verschil wordt veroorzaakt door de storting van Eneco gelden in de reserve strategische investeringen en algemene reserve Eneco. In tabel 5 staat een uitsplitsing van de diverse stortingen en onttrekkingen.

Overhead: Op dit taakveld worden alle kosten die niet direct aan een project toe te rekenen zijn verantwoord. De bijdrage op dit taakveld aan Bureau Drechtsteden is overgeheveld naar taakveld bestuur. Er zijn in 2021 meer loonkosten toegerekend aan taakvelden, investeringen en grexen.

Treasury: Het verschil wordt veroorzaakt door de verkoop van de Eneco aandelen.

OZB woningen: De inkomsten OZB zijn toegenomen als gevolg van de stijging van het aantal woningen.

Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds: De uitkomsten van de circulaire verschillen per jaar. De uitkomsten van de meicirculaire zijn hier meerjarig verwerkt.

Overige baten en lasten: Vanwege de vele onzekerheden is vanaf 2021 de stelpost Toekomstige Onvoorzien Ontwikkelingen opgenomen. Een bijdrage aan het pensioenfonds politieke ambtsdragers zorgt in 2020 voor een hoger bedrag dan 2021.

Verskil begroting 2021 t.o.v. realisatie 2019:

Bestuur: De stelpost precario, welke is ingezet in de voorziening riolering is in 2019 € 200.000 lager dan in 2021. De bijdrage op dit taakveld aan Bureau Drechtsteden is hoger. De overige verschillen zijn een gevolg van de indexering van lonen en prijzen.

Mutaties reserves: In 2019 zijn er vele stortingen en onttrekkingen geweest. In tabel 5 staat een uitsplitsing van de diverse stortingen en onttrekkingen.

Overhead: Op dit taakveld worden alle kosten die niet direct aan een project toe te rekenen zijn verantwoord. De hogere bedragen zijn het gevolg van loon en prijsstijging. In 2019 waren diverse medewerkers gedetacheerd.

Treasury: In 2019 is er nog dividend van Eneco ontvangen. Vanaf 2021 zijn de verwachte rentelasten in leningen lager.

OZB woningen: De inkomsten OZB zijn toegenomen als gevolg van de stijging van het aantal woningen.

Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds: De uitkomsten van de circulaire verschillen per jaar. De uitkomsten van de meicirculaire zijn hier meerjarig verwerkt.

Overige baten en lasten: Vanwege de vele onzekerheden is vanaf 2021 de stelpost Toekomstige Onvoorzien Ontwikkelingen opgenomen. Een incidentele bijdrage aan het pensioenfonds politieke ambtsdragers zorgde in 2019 voor een hogere uitgave dan in 2021. Daarnaast is er in 2019 een bedrag van

€ 100.000 uitgegeven voor de realisatie van toonkamers en opslag voor de collectie Spoor in Den

Brommert. Die kosten zijn er in 2021 niet. In 2019 is de voorziening voormalig personeel vrijgevallen.

Crisisbeheersing en Brandweer: De nieuwe verdeelsystematiek met de Veiligheidsregio geeft een verhoging van de lasten in 2021. In 2019 zit in de positieve afrekening van 2018 van de VRZHZ.

Openbare orde en veiligheid: Bij de Kadernota 2020 was geld beschikbaar gesteld voor het handhavingsplan, in 2019 ging dat om een half jaar. Bovendien worden meer uren toegerekend aan het taakveld.

3. Financiële aspecten

Overzicht baten en lastenprogramma's

De volgende tabel toont meerjarig de totale lasten en baten uitgesplitst naar de programma's. In tabel 4 worden de baten en lasten gepresenteerd exclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves, dit leidt tot het geraamde resultaat van baten en lasten.

Ook worden de totale mutaties met de reserves getoond, en dat leidt tot het geraamde resultaat. In de daarop volgende tabel 5 zijn de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves uitgesplitst per reserve.

Tabel 4 - Baten en lasten op programma

Programmaplan MJB 2021-2024 (Bedragen x € 1.000)	R 2019	B 2020	2021	2022	2023	2024
1. Sociaal, Welzijn en Educatie						
Lasten	32.183	32.303	32.804	33.000	33.170	33.513
Baten	-6.369	-6.838	-6.705	-6.705	-6.705	-6.705
Saldo	25.814	25.465	26.099	26.295	26.465	26.808
2. Ruimtelijke ordening, economie en wonen						
Lasten	24.737	40.756	27.830	27.130	29.501	19.256
Baten	-23.852	-38.320	-25.682	-25.029	-27.371	-16.954
Saldo	885	2.436	2.148	2.101	2.130	2.302
3. Buitenruimte						
Lasten	12.115	13.143	13.948	14.046	13.373	13.462
Baten	-7.466	-7.223	-7.453	-7.636	-7.769	-7.809
Saldo	4.649	5.920	6.495	6.410	5.604	5.653
4. Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen						
Lasten	5.326	5.819	6.061	5.758	5.784	5.808
Baten	-426	-439	-480	-507	-516	-516
Saldo	4.900	5.380	5.581	5.251	5.268	5.292
A. Totaal raming programma's						
Lasten	74.361	92.021	80.643	79.934	81.828	72.039
Baten	-38.113	-52.820	-40.320	-39.877	-42.361	-31.984
Saldo	36.248	39.201	40.323	40.057	39.467	40.055
Algemene dekkingsmiddelen						
Lasten	1.024	4.523	584	708	932	799
Baten	-43.942	-63.481	-46.146	-46.260	-46.483	-46.739
Saldo	-42.918	-58.958	-45.562	-45.552	-45.551	-45.940
Overhead						
Lasten	5.267	6.360	6.004	6.054	6.061	6.113
Baten	-251	-23	-24	-24	-24	-24
Saldo	5.016	6.337	5.980	6.030	6.037	6.089
Vennootschapsbelasting (VpB)						
Lasten	1	0	0	0	0	0
Baten						
Saldo	1	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien						
Lasten	0	25	25	25	25	25
Baten						
Saldo	0	25	25	25	25	25
B. Totaal raming						
Lasten	6.292	10.908	6.613	6.787	7.018	6.937
Baten	-44.193	-63.504	-46.170	-46.284	-46.507	-46.763
Saldo	-37.901	-52.596	-39.557	-39.497	-39.489	-39.826
C. Geraamd saldo van baten en lasten, volgend uit de onderdelen A en B						
Lasten	80.653	102.929	87.256	86.721	88.846	78.976
Baten	-82.306	-116.324	-86.490	-86.161	-88.868	-78.747
Saldo	-1.653	-13.395	766	560	-22	229

Tabel 5 - Uitsplitsing mutaties op de reserves

Programmaplan MJB 2021-2024 (Bedragen x € 1.000)	R 2019	B 2020	2021	2022	2023	2024
D. Beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves						
Algemene reserve	3.413	1.622	0	0	0	0
Te bestemmen resultaat voorgaand dienstjaar	-3.413	-1.604				
Verkoop opbrengst Eneco	0	7.500	0	0	0	0
Reserve Grondbedrijf algemeen	990	-278	0	0	0	-159
Algemene reserve Projecten	915	0	0	0	0	0
Reserve kapitaallasten invest MN Waterbusplein	359	0	0	0	0	0
Reserve strategische investeringen	0	6.500	0	0	0	0
Reserve Sociaal Domein	236	0	0	0	0	0
Tijdelijke bestemmingsreserve omgevingswet	220	0	0	0	0	0
Tijd.bestemm.reserve groen	400	850	0	0	0	0
Tijd.bestemm.reserve scholenbouw fase 1	290	74	0	12	23	27
Reserve groot onderhoud zwembad	11	111	111	111	111	111
Onderhoudsreserve MOP openbare gebouwen	21	39	0	0	0	0
Bestemm.reserve lokale demografische groei	34	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve duurzaamheid	250	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Grotenoord Veerweg	1.260	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve begraafplaatsen	0	92	0	52	84	84
Egalisatiereserve wegbeheer	865	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve baggeren	101	0	0	0	87	1
Totaal toevoegingen	5.952	14.906	111	175	305	64
Algemene reserve	-1.958	-1.982	0	0	0	0
Reserve Grondbedrijf algemeen	-1.367	0	0	0	0	0
Reserve kapitaallasten invest MN Antoniuslaan	-55	-56	-54	-55	-56	-58
Reserve kapitaallasten invest MN Noordeinde N915	0	-17	-17	-18	-18	-18
Reserve effecten nalatenschap	-63	-16	-16	-16	-16	-16
Reserve Sociaal Domein	-650	-115	0	0	0	0
Reserve boekwaarde zwembad de Louwert	-719	0	0	0	0	0
Tijd.bestemm.reserve groen	0	0	-425	-425	0	0
Tijd.bestemm.reserve scholenbouw fase 1	0	0	-93	-93	-93	-85
Best.reserve beheerskosten startersleningen	-5	0	0	0	0	0
Onderhoudsreserve MOP openbare gebouwen	-90	0	-10	-10	-10	-10
Bestemm.reserve lokale demografische groei	-134	-112	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Waalhof	-8	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve begraafplaatsen	-86	-183	-194	-211	-84	-84
Egalisatiereserve wegbeheer	-141	-141	-130	-130	0	0
Egalisatiereserve onderhoud openbare verlichting	-628	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve baggeren	0	0	1	-142	0	0

Programmaplan MJB 2021-2024 (Bedragen x € 1.000)	R 2019	B 2020	2021	2022	2023	2024
Totaal onttrekkingen	-5.904	-2.622	-939	-1.100	-277	-271
Per saldo	48	12.284	-828	-925	28	-207

Overzicht incidentele baten en lasten

Voor de beoordeling van de meerjarige financiële positie is het belangrijk om inzicht te hebben in de incidentele baten en lasten. Dit zijn posten die niet langer dan 3 jaar in de begroting zijn opgenomen. Structurele lasten dienen gedekt te worden door structurele baten.

In navolgende tabel zijn de incidentele baten en lasten (korter dan 4 jaar) opgenomen met een ondergrens van € 50.000.

Tabel 6

(bedragen x € 1.000)

Incidentele baten					Incidentele lasten				
Omschrijving	2021	2022	2023	2024	Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Programma 1 - Sociaal, Welzijn en Educatie					Programma 1 - Sociaal, Welzijn en Educatie				
Bijdrage uit de tijdelijke reserve scholenbouw fase 1	93	81	70	58	Storting in reserve groot onderhoud zwembad	111	111	111	111
Programma 2 - Ruimtelijke ordening, Economie en Wonen					Programma 2 - Ruimtelijke ordening, Economie en Wonen				
	0	0	0	0		0	0	0	0
Programma 3 - Buitenruimte					Programma 3 - Buitenruimte				
Ontrekking uit reserve groen	425	425	0	0	Bomensnoei	200	200	0	0
Ontrekking uit reserve begraafplaatsen	194	159	0	0	Milieubeheer sportvelden	20	20	0	0
Ontrekking uit reserve wegbeheer	130	130	0	0	Actualisatie bestek groen	250	188	125	63
Ontrekking uit reserve baggeren	1	142	0	0	Renoveren plantvakken	225	225	0	0
					Storting in reserve baggeren	0	0	87	1
Programma 4 - Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen					Programma 4 - Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen				
Onttrekking reserve spoorfonds	16	16	16	16	Nalatensch. mw. Spoor-v.Tichelt	16	16	16	16
Onttrekking reserve MOP	10	10	10	10					
Totaal	869	963	96	84	Totaal	822	760	339	191

Per saldo incidentele baten 47 203 -243 -107

Toelichting

Baten:

De kapitaallasten van de scholenbouw, fase 1, worden in 2021, 2022 en 2023 gedekt uit de daarvoor bij KN2020 ingestelde reserve.

De kosten voor bomensnoei en renoveren plantvakken worden gedekt door de ontrekkingen uit de tijdelijke bestemmingsreserve groen. Tot 2022 kan het tekort bij de begraafplaats (deels) gedekt worden uit de reserve begraafplaatsen. De reserve wordt daarna opgeheven. Conform het vastgestelde beleidsplan wegen 2013 word er in 2021 en 2022 € 130.000 onttrokken uit de reserve wegbeheer.

De tekorten/overschotten bij baggeren worden verrekend met de egalisatiereserve baggeren.

In de raad van 1-12-2016 is besloten de spoorfonds reserve t ot en met 2027 te bestemmen v oor incidentele subsidies

i.h.k.v. de subsidieverordening Familie Spoor- fonds.

Conform het vastgestelde meerjaren onderhoudsplan wordt er jaarlijks € 9.514 onttrokken uit de reserve MOP.

Lasten:

Om toekomstige kosten voor groot onderhoud van het zwembad te dekken uit deze reserve wordt er jaarlijks een toevoeging gedaan aan de reserve groot onderhoud zwembad.

De kosten voor bomensnoei en renoveren plantvakken worden gedekt door de ontrekkingen uit de tijdelijke bestemmingsreserve groen.

In 2021 en 2022 is er incidenteel geld vrijgemaakt voor de sportvelden om aanpassingen te kunnen uitvoeren ten gevolge van de zorgplicht vanuit de Wet Milieubeheer.

De extra budgetten toegekend aan groen nemen geleidelijk af omdat als de plantvakken gerenoveerd worden de verwachting is dat de onderhoudskosten ook afnemen.

Structurele mutaties reserves

Omdat de financiële positie van de gemeente in gevaar zou kunnen komen wanneer structurele lasten uit een reserve worden gedekt, wordt vanaf 2013 een overzicht van de structurele onttrekkingen uit reserves voorgeschreven.

Een onttrekking aan een reserve moet gezien worden als een incidentele baat, omdat een reserve op termijn uitgeput is.

(bedragen x € 1.000)

Structurele onttrekkingen aan reserves					Structurele toevoegingen aan reserves					
Omschrijving reserve	2021	2022	2023	2024	Omschrijving reserve	2021	2022	2023	2024	
Programma 1 - Sociaal, Welzijn en Educatie					Programma 1 - Sociaal, Welzijn en Educatie					
Programma 2 - Ruimtelijke ordening, economie en wonen					Programma 2 - Ruimtelijke ordening, economie en wonen					
Programma 3 - Buitenruimte					Programma 3 - Buitenruimte					
Reserve kapitaallasten invest.MN - Antoniuslaa		54	55	56	58					
Reserve kapitaallasten invest.MN - Noordeinde		17	18	18	18					
Programma 4 - Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen					Programma 4 - Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen					
Totaal		71	73	74	76	Totaal	0	0	0	0

In de tabel worden zowel de toevoegingen als de onttrekkingen weergegeven. Om een eventueel risico van uitputting van de reserve en ongedekte structurele lasten te duiden, zijn alleen de structurele onttrekkingen van belang.

Toelichting

Onttrekkingen

Er zijn structurele onttrekkingen om de afschrijvingslasten te dekken van het krediet Antoniuslaan vanuit de reserve kapitaallasten Antoniuslaan.

Er zijn structurele onttrekkingen om de afschrijvingslasten te dekken van het krediet Noordeinde vanuit de reserve kapitaallasten Noordeinde.

Investerings

In navolgend overzicht staan de investeringen getotaliseerd naar economisch en maatschappelijk nut en naar programma voor de jaren 2021-2024.

In het raadsbesluit over deze meerjarenbegroting wordt verzocht de routine- en vervangingsinvesteringen voor het dienstjaar beschikbaar te stellen. Ook wordt verzocht de kredieten voor 2021 beschikbaar te stellen zoals aangegeven in het GRP 2019-2023, het MOP, het beleidsplan openbare verlichting en het Beheer en onderhoudsplan oeverbescherming.

Meerjarig Investeringsplan

(bedragen x 1.000)

Omschrijving investering	raadsbesluit	2021	2022	2023	2024
INVESTERINGEN MET ECONOMISCH NUT					
Programma 1 - Sociaal, Welzijn en Educatie					
Diverse investeringen Sporthal De Ridderhal	MOP2017-2026	39	-	-	-
Investering Sporthal Sophiahhal	MOP2017-2026	-	-	-	-
Investeringen Centrum Bekesteijn - KOPV en gymzaal	MOP2017-2026	-	-	-	-
Terreinverharding Kinderopvang Vlindertuin	MOP2017-2026	-	-	-	-
Vervangen schuifdeuren Cult.centrum Cascade	MOP2017-2026	20	-	-	-
Dakbedekking en inbraakalarm Baxhuis	MOP2017-2026	-	-	-	-
Totaal programma 1		59	-	-	-
Programma 3 - Buitenruimte					
Vervangen riolering	GRP2019-2023	896	896	896	1.896
Gemalen - vervanging EM	GRP2019-2023	55	39	61	160
Drukriolering-pompunits - vervanging EM	GRP2019-2023	35	35	35	35
Tegengaan grondwateroverlast - aanleg voorzieningen	GRP2019-2023	25	25	75	25
Vervangen armaturen	BOV2020-2024	58	121	166	192
Vervangen lichtmasten	BOV2020-2024	14	8	21	10
BOP Oeverbescherming	BOP2018-2026	71	71	71	71
Totaal programma 3		1.154	1.195	1.325	2.389
Programma 4 - Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen					
Vervangen aggregaat Gemeentehuis	MOP2017-2026	30	-	-	-
Vervangen liften Gemeentehuis	MOP2017-2026	43	-	-	-
Totaal programma 4		73	-	-	-
Totaal investeringen met een economisch nut		1.286	1.195	1.325	2.389
INVESTERINGEN MET MAATSCHAPPELIJK NUT					
Geen nieuwe investeringen					
TOTAAL INVESTERINGEN		1.286	1.195	1.325	2.389

Reserves en voorzieningen

In navolgend overzicht wordt de omvang van de reserves en voorzieningen in meerjarig perspectief gepresenteerd.

Naam Reserve of Voorziening	B2020	B2021		B2022	B2023	B2024	
	saldo 31-12-2020	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	saldo 31-12-2021	saldo 31-12-2022	saldo 31-12-2023	saldo 31-12-2024
ALGEMENE RESERVES							
Algemene Reserve	11.519.076			11.519.076	11.519.076	11.519.076	11.519.076
Algemene reserve projecten	2.793.229			2.793.229	2.793.229	2.793.229	2.793.229
Algemene reserve Grondbedrijf	6.262.785			6.262.785	6.262.785	6.262.785	6.262.785
Algemene reserve Eneco	7.500.000			7.500.000	7.500.000	7.500.000	7.500.000
Totaal algemene reserves	28.075.090	0	0	28.075.090	28.075.090	28.075.090	28.075.090
BESTEMMINGSRESERVES							
Reserve strategische investeringen	6.500.000			6.500.000	6.500.000	6.500.000	6.500.000
Nalatensch. mw. Spoor-v.Tichelt	86.083		16.318	69.765	53.447	37.129	20.811
Reserve Sociaal Domein	776.064			776.064	776.064	776.064	776.064
Tijd.bestemm.reserve omgevingswet	220.000			220.000	220.000	220.000	220.000
Reserve groot onderhoud zwembad	121.604	110.771		232.375	343.146	453.917	564.688
Reserve boekwaarde zwembad	123.525			123.525	123.525	123.525	123.525
Tijd.bestemm.reserve groen	1.250.000		425.000	825.000	400.000	400.000	400.000
Tijd.bestemm.res.scholenbouw F1	364.000		93.000	271.000	189.625	119.875	61.750
Frictiekosten Regionale Samenwerking	219.000			219.000	219.000	219.000	219.000
Bestemmingsres. Beheerskosten startersleningen	84.252			84.252	84.252	84.252	84.252
Onderhoudsreserve MOP Openbare gebouwen	42.177		9.514	32.663	23.149	13.635	4.121
Bovenwijkse voorzieningen	357.191			357.191	357.191	357.191	357.191
Reserve lokale demografische groei	139.855			139.855	139.855	139.855	139.855
Reserve Waalhof	0			0	0	0	0
Reserve duurzaamheid	250.000			250.000	250.000	250.000	250.000
Reserve Grotenoord-Veerweg	1.260.000			1.260.000	1.260.000	1.260.000	1.260.000
Beklemd reserves:							
Reserve kapitaallasten invest.MN - Antoniuslaan	3.073.370		54.259	3.019.111	2.963.766	2.907.315	2.849.735
Reserve kapitaallasten invest.MN - Noordeinde	1.418.034		17.378	1.400.656	1.382.930	1.364.850	1.346.408
Reserve kapitaallasten invest.MN - Waterbusplein	358.736			358.736	358.736	358.736	358.736
Totaal bestemmingsreserves	16.643.891	110.771	615.469	16.139.193	15.644.686	15.585.344	15.536.136
EGALISATIERESERVES							
Egalisatiereserve begraafplaatsen	352.961		193.828	159.133	281	281	281
Egalisatiereserve wegbeheer	1.514.684		129.950	1.384.734	1.254.784	1.254.784	1.254.784
Egalisatiereserve openbare verlichting	0			0	0	0	0
Egalisatiereserve baggeren	218.770		1.107	217.663	75.813	162.656	164.003
Totaal egalisatiereserves	2.086.415	0	324.885	1.761.530	1.330.878	1.417.721	1.419.068
Totaal reserves	46.805.396	110.771	940.354	45.975.813	45.050.654	45.078.155	45.030.294
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's							
Voorziening onderhoud begraafplaats	0	89.000		89.000	178.000	267.000	356.000
Voormalig personeel	0			0	0	0	0
Voorziening riolering	5.883.885	629.352	0	6.513.237	6.620.647	6.831.634	6.966.691
Totaal voorzieningen	5.883.885	718.352	0	6.602.237	6.798.647	7.098.634	6.966.691
Totaal Reserves en Voorzieningen	52.689.281	829.123	940.354	52.578.050	51.849.301	52.176.789	51.996.985

Geprognoteerde balans
Tabel 10

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Realisatie 31-12-19	Begroting 31-12-20	Begroting 31-12-21	Begroting 31-12-22	Begroting 31-12-23	Begroting 30-12-24
Activa						
Vaste activa:						
Immateriële vaste activa	3.764	3.820	3.721	3.619	3.512	3.243
Materiële activa	77.139	85.942	84.648	86.893	89.513	93.298
Financiële vaste activa	6.294	4.975	4.894	4.810	4.723	4.634
Vlottende activa:						
Voorraden	99.522	82.525	67.057	50.086	30.271	20.247
Liquide middelen	11	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
uitzettingen < 1 jr	8.400	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Overlopende activa	2.390	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Totale activa	197.520	187.262	170.320	155.407	138.020	131.422
Passiva						
Vaste passiva:						
Eigen vermogen:						
- Algemene reserve	21.213	28.075	28.075	28.075	28.075	28.075
- Bestemmingsreserves	11.647	18.730	17.901	16.976	17.003	16.917
- resultaat	1.604					
Voorzieningen	5.231	5.884	6.602	6.799	7.099	7.066
Langlopende leningen (bestaande portefeuille)	131.625	89.250	63.875	49.417	37.458	23.000
Nog aan te trekken langlopende leningen	0	12.500	27.500	27.500	27.500	27.500
Totaal vaste passiva	171.320	154.439	143.953	128.766	117.135	102.559
Vlottende passiva:						
Kortlopende leningen	20.000	26.822	20.367	20.641	14.884	22.863
Overige vlottende passiva	6.202	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Totaal passiva	197.522	187.262	170.320	155.407	138.020	131.422

Debt ratio 80% 72% 69% 67% 62% 60%

In navolgend overzicht wordt de ontwikkeling van de financiering weergegeven. Dit geeft een beeld van de financieringstekort c.q. -overschot.

Tabel 11

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Realisatie 31-12-19	Begroting 31-12-20	Begroting 31-12-21	Begroting 31-12-22	Begroting 31-12-23	Begroting 30-12-24
vaste activa	87.197	94.737	93.263	95.322	97.749	101.175
voorraden / onderhanden werk	99.522	82.525	67.057	50.086	30.271	20.247
AF						
eigen vermogen	-34.464	-46.805	-45.976	-45.051	-45.078	-44.993
vreemd vermogen	-136.856	-107.634	-97.977	-83.715	-72.057	-57.566
Financieringstekort	15.399	22.822	16.367	16.641	10.884	18.863

Tabel 12

EMU-saldo begroting 2021-2024

	(bedragen x € 1.000)				
	2020	2021	2022	2023	2024
	Tot en met kadernota				
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves - is negatief een + is positief saldo	-13.395	766	560	-22	229
-/- 2 Mutatie (imp)materiële vaste activa	12.691	-1.393	-1.357	-986	16
+/+ 3 Mutatie voorzieningen	653	698	149	209	182
-/- 4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-16.993	-15.468	-16.971	-19.815	-10.023
-/- 5 Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-8.440	18.325	19.037	20.988	10.418